

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 20.

HÉBER NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz érthetőségét akadályozzák.

Ha több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

Az összetevőben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása az olvasott szöveg értése javítási útmutató után található táblázat alapján történik.

Javításkor minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem fogadható el a válasz
- Ha nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.
1	0	1	

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem fogadható el a válasz, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
4	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

תרגיל ראשון

1. ב
2. ה
3. ט
4. ו
5. י
6. ז
7. ח
8. א
9. ד
10. ג

תרגיל שני

11. נכון
12. לא נכון
13. לא נכון
14. לא נכון
15. נכון
16. לא נכון
17. לא נכון
18. נכון
19. לא נכון
20. נכון

תרגיל שלישי

21. ב
22. ד
23. ד
24. ב
25. ד
26. ב
27. ב
28. ג
29. ב
30. ד

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

Feladatpont	Vizsgapont
30	33
29	32
28	30
27	28
26	27
25	26
24	24
23	23
22	22
21	21
20	20
19	19
18	18
17	17
16	16
15	15

Feladatpont	Vizsgapont
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

II. Nyelvhelyesség

A javítási útmutató tartalmazza az összes elfogadható választ.

Nem fogadható el a helyesírási hibát tartalmazó válasz. Ha több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

Az összetevőben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása a nyelvhelyesség javítási útmutató után található útmutató alapján történik.

Javításkor minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem fogadható el a válasz
- Ha nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.
1	0	1	

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem fogadható el a válasz, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
4	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

תרגיל ראשון

1. חלם
2. החליטו
3. השתמש
4. הכניס
5. בנה
6. מבקרים
7. מת
8. רואים

תרגיל שני

9. שלו
10. בו
11. אותו
12. ממנו
13. כדי
14. בגלל
15. בלי

תרגיל שלישי

16. כלי מלחמה
17. בעלי החיים
18. שמות האנשים

תרגיל רביעי

19. מפורסם
20. משלמים
21. אחרת
22. עבודות
23. חלום
24. בנים
25. שני
26. שלי
27. ילד
28. כדורגל

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

Feladatpont	Vizsgapont
28	18
27	18
26	17
25	17
24	16
23	16
22	15
21	14
20	14
19	13
18	12
17	12
16	11
15	10
14	10

Feladatpont	Vizsgapont
13	9
12	8
11	8
10	7
9	6
8	6
7	5
6	4
5	4
4	3
3	2
2	2
1	0
0	0

III. Hallott szöveg értése

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékeljük, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor vesszük figyelembe, ha azok a válasz érthetőségét akadályozzák.

Ha több választ írt be a vizsgázó, a válasz akkor sem fogadható el, ha tartalmazza a helyes megoldást.

Az összetevőben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása a hallott szöveg értése javítási útmutató után található útmutató alapján történik.

Javításkor minden feladat végén (a lap alján) a feladatban szereplő összes kérdéshez tartozó egy-egy szürke négyzetbe, kérjük, írja be a következő kódokat:

- 1 = jó válasz
- 0 = nem fogadható el a válasz
- Ha nincs válasz, a négyzetet hagyja üresen!

Például:

1.	2.	3.	4.
1	0	1	

A példában az első és a harmadik kérdésre helyes a válasz, a másodikra nem fogadható el a válasz, a negyedik kérdésre pedig nem válaszolt a vizsgázó.

Minden feladat végén (a lap alján a kérdéseket jelölő szürke négyzetben) két külön rubrika található. Az egyikbe előre beírtuk az elérhető maximális pontszámot, a másikba, kérjük, írja be a feladatban a vizsgázó által elért összpontszámot.

Például:

Max.	Elért
4	3

A feladatlap végén található összesítő táblázatba, kérjük, írja be a részeredményeket (az egyes feladatok eredményeit), az elért összpontszámot, illetve a mellékelt táblázat segítségével megállapított vizsgapontokat.

תרגיל ראשון

מסיבת יום הולדת

[צלצול טלפון]

- רות הלוי?
- אורי שלום, אפשר לדבר בבקשה עם רות?
- רות מדברת.
- אורי שלום, רות. מדבר אורי, הבן של תמרה.
- רות הו, שלום אורי. מה שלומך? רגע... הכול בסדר? תמרה מרגישה טוב?
- אורי כן, כן, אימא מרגישה מצוין. אני מתקשר כי, את יודעת, היא תהיה בת 60 בשבוע הבא, ואנחנו רוצים לעשות לה מסיבת יום הולדת מיוחדת.
- רות איזה רעיון יפה. מתי אתם רוצים לעשות את המסיבה?
- אורי ביום חמישי הבא. בדיוק ביום ההולדת שלה.
- רות נחמד מאוד. ואיפה תהיה המסיבה?
- אורי המסיבה תהיה במסעדה ליד הים ביפו העתיקה, מסעדת "הדג המאושר". את יודעת, אימא מאוד אוהבת את הים ואת יפו העתיקה.
- רות כן אני יודעת. הרבה פעמים טיילנו ביחד, אני והיא, ברחובות של יפו העתיקה. ואת מי אתם מזמינים?
- אורי אנחנו מזמינים את כל המשפחה, וגם את כל החברים הקרובים של אימא. אבל אימא לא יודעת על המסיבה. אנחנו לא מספרים לה על כך, כי אנחנו רוצים להפתיע אותה. למעשה, רות, התקשרתי אליך גם כי אני רוצה לבקש ממך משהו.
- רות בשמחה. איך אני יכולה לעזור לך?
- אורי אולי את יכולה להזמין את אימא למסעדת "הדג המאושר" ביום ההולדת שלה, אבל לא לספר לה שיהיו שם גם כל המשפחה וכל החברים שלה? אנחנו רוצים שזאת תהיה לה הפתעה גדולה.
- רות כן, אני מבינה. אני צריכה להזמין את תמרה למסעדה אבל לא לספר לה על המסיבה. בסדר גמור. זאת באמת תהיה לה הפתעה גדולה. אני כבר רוצה לראות את הפנים של אימא שלך כשהיא פוגשת את כולם במסעדה! היא תהיה כל כך שמחה.
- אורי מצוין. תודה, רות. אז להתראות ביום חמישי הבא!
- רות להתראות אורי.

(שעת העברית / חנה הרוסי- עדנה לאודן)

תשובות:

1. א
2. ד
3. ג
4. ג
5. ד
6. א

תרגיל שני**במשרד הנסיעות**

- נוסע בוקר טוב. זה משרד הנסיעות של "ויקתה"?
- פקידה בוקר מצוין. כן, אתה במקום הנכון. שב בבקשה. איך אוכל לעזור לך?
- נוסע תודה. אני רוצה לנסוע בחופשת הקיץ לישראל. האם אפשר להזמין פה כרטיסי טיסה?
- פקידה בטח, אצלנו אפשר להזמין כרטיסי טיסה לכל מקום בעולם. אתה רוצה לטייל בישראל או לבקר משפחה?
- נוסע גם לטייל וגם לבקר. הבן שלי גר עכשיו בישראל. הוא לומד ארכיאולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים. אני רוצה לבקר אותו וגם לטייל בישראל.
- פקידה טוב מאוד. ישראל היא באמת מקום מיוחד מאוד בשביל תיירים. יש בישראל אתרי טבע ונופים שאין בשום מקום אחר בעולם, כמו ים המלח למשל, שזה, אתה יודע, המקום הכי נמוך בעולם. יש גם ערים היסטוריות. איפה עוד יש עיר כמו ירושלים, עיר שהיא קדושה לשלוש דתות? ויש גם אתרים ארכיאולוגיים מעניינים: האתר במצדה, או האמפיתיאטרון בקיסריה. ואתה חייב לראות את המוזאיקות בציפורי. הן מאוד יפות. טוב, אבל על כל זה הבן שלך כבר יספר לך. וכמובן, תל אביב. הו... לשבת בבית קפה על חוף הים בתל אביב, הה..
- נוסע את יודעת הרבה על ישראל. את עובדת גם כמדריכת תיירים?
- פקידה לא, לא. פשוט, אתה מבין, גם אני למדתי פעם באוניברסיטה העברית בירושלים...

(מעובד על-פי: http://kaye7.school.org.il/reading_comprehension.htm#c47)

תשובות:

7. ב
8. ד
9. ד
10. ב
11. א
12. ב

תרגיל שלישי**מסיבת ריקודים מעניינת**

בהרבה מקומות בעולם, וגם בישראל, עושים מסיבות ריקודים מעניינות. הצעירים במסיבות האלה רוקדים ונהנים, אבל כל אחד רוקד למוזיקה אחרת. כל משתתף מביא למסיבה את נגן המוזיקה האישי שלו (MP3), ורוקד למוזיקה שהוא אוהב. "מוזר לראות אנשים רוקדים למוזיקה שאני לא שומעת", אומרת בחורה אחת במסיבה כזאת, "אבל אני נהנית כי אני שומעת את המוזיקה שאני אוהבת".

במצרים לומדים עברית

הרבה סטודנטים במצרים לומדים עברית. הם לומדים עברית גם באוניברסיטה הדתית בקהיר. הם לומדים עברית משירים ישראלים, מעיתונים ישראלים וגם מסרטים ישראלים. "בשנים האחרונות המצרים רוצים לדעת יותר על ישראל", אומרים בשגרירות ישראל במצרים.

האיטלקים גרים עם אימא

האיטלקים אוהבים לגור עם ההורים שלהם. גם כשהם מגיעים לגיל 35, הם רוצים להישאר עם אימא ואבא. באיטליה קוראים להם "הילדים הגדולים של אימא". "אנחנו אוהבים את אימא ואת האוכל שהיא מבשלת. אין שום סיבה שנעזוב את הבית", אומרים האיטלקים.

גם הבית שלכם יכול להיות ב"מיני ישראל"

"מיני ישראל" הוא פארק שיש בו את המקומות והבניינים החשובים ביותר בישראל – בקטן. למשל, יש בו את בניין הכנסת, את הכותל המערבי, את הר החרמון ועוד – אבל הכול בקטן. מעכשיו גם החנות ואפילו הבית שלכם יכולים להיות ב"מיני ישראל". בשביל זה אתם צריכים לשלם 400 אלף שקלים.

(מתוך העיתון "ינשוף")

תשובות:

13. לא נכון

14. נכון

15. נכון

16. נכון

17. לא נכון

18. לא נכון

19. לא נכון

20. לא נכון

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra:

Feladatpont	Vizsgapont
20	33
19	32
18	30
17	28
16	27
15	25
14	23
13	22
12	20
11	18
10	17

Feladatpont	Vizsgapont
9	15
8	13
7	12
6	10
5	8
4	7
3	5
2	3
1	2
0	0

IV. Íráskészség

I. feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	5
Érthetőség, nyelvi megformálás	5
Íráskép	1
Összesen	11

Ha a dolgozat „*A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága*” szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

- **A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó megvalósította-e a kommunikációs szándékot, azaz megfelelően dolgozta-e ki a témát; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre. Nem kell pontot levonni, ha a szöveg hosszabb 80 szónál.

- **Érthetőség; nyelvi megformálás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg érthető-e az olvasó számára, az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák a megértést nem akadályozzák-e.

- **Íráskép**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála

1. A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célt; megfelelően dolgozta ki a feladat minden részletét, és elérte a minimális szövegmennyiséget (50 szó).	A vizsgázó nagyrészt megvalósította a kommunikációs célt; egy-két részlettől eltekintve általában megfelelően dolgozta ki a feladatot, és legalább 50 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó részben megvalósította a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladat bizonyos részeit, a létrehozott szöveg 50 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladatot, a szöveg 25 szónál rövidebb.

2. Érthetőség; nyelvi megformálás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg, egy-két kisebb pontatlanság ellenére, az olvasó számára tökéletesen érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák ellenére az olvasó számára nagyjából érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák következtében nehezen érthető és követhető, illetve félreérthető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető és nem követhető.

3. Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.

II. feladat az 1. és 2. variáció közül választott feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2
Szövegalkotás	4
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Íráskép	1
Összesen	22

Ha a dolgozat „A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése” szempont alapján 0 pont, az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

- **A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat. Nem kell levonni pontot, ha a szöveg hosszabb 120 szónál.

- **Hangnem, az olvasóban keltett benyomás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a közlési szándéknak valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszony-
nak; az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

- **Szövegalkotás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete, megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók stb.).

- **Szókincs, kifejezőmód**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; a szóhasználat a középszintnek megfelelő változatosságot mutat-e.

- **Nyelvhelyesség, helyesírás**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondatnak, az alaktan és a helyesírás normáinak; az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák mennyiben akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget teljes egészében megértse.

- **Íráskép**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála

1. A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontokat megfelelően kidolgozta. A szöveg megadott hosszúságú (15% eltérés lehetséges).	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többit csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.

2. Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtnak és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott, az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme következetlenséget mutat, az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.

3. Szövegalkotás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő, elkülönül a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A szöveg a gondolati tagolást követő bekezdésekből áll.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, - elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést (2 pont), - bekezdéseket alkalmaz (3 pont).</p> <p>A mondatok általában szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra, hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, összefüggéstelen mondatokból áll.</p> <p>A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.</p>

4. Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos, viszonylag bő szókincs jellemzi.</p>	<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul szóismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.</p>	<p>A szöveget kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még a téma és a közlési szándék szempontjából elfogadható szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néhány helyen jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs nagyon egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg megértését.</p>

5. Nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg kevés nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nem befolyásolják a megértést.	A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, <i>vagy</i> csak néhány nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nehezítik a megértést.	A szövegben sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amelyek a megértést jelentősen megnehezítik, valamint sok, a megértést nem befolyásoló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba is előfordul benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.

6. Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.
